

Butlletí del Consell General

Any 2022 – VIII Legislatura – Núm. 110/2022

14 de setembre del 2022

SUMARI	pàgina
2. PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ	
2.1 Projectes de llei	
438/2022	Admissió a tràmit i publicació del Projecte de llei de mesures per al treballador per compte propi , i obertura del termini de presentació d'esmenes. 2
2.2 Proposicions de llei	
281/2022	Tramesa de la Proposició de llei reguladora de la iniciativa legislativa popular , així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades a la Comissió Legislativa de Justícia, Interior i Afers Institucionals. 24
3. PROCEDIMENTS ESPECIALS	
3.2.1 Projectes de llei qualificada	
98/2022	Tramesa del Projecte de llei de modificació de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal , així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades a la Comissió Legislativa de Justícia, Interior i Afers Institucionals. 24
193/2022	Tramesa del Projecte de llei qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia , així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades a la Comissió Legislativa de Justícia, Interior i Afers Institucionals. 25
4. IMPULS I CONTROL DE L'ACCIÓ POLÍTICA DEL GOVERN	
4.8 Propostes d'acord, propostes de resolució i mocions	
396/2022	Publicació de les esmenes presentades per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, a la Proposta d'acord sobre salut mental . 25

2. PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 14 de setembre del 2022, ha examinat el document que li ha tramès el M. I. Sr. Cap de Govern, registrat en data 5 de setembre del 2022, sota el títol **Projecte de llei de mesures per al treballador per compte propi** i, exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General en els articles que es citaran, ha acordat:

1. D'acord amb l'article 18.1.d), admetre a tràmit aquest escrit, sota la qualificació de Projecte de llei i procedir a la seva tramitació com a tal.
2. Atribuir a la disposició final primera i segona del Projecte de llei el caràcter de qualificada.
3. D'acord amb l'article 92.2, ordenar la seva publicació i obrir un període de quinze dies per a la presentació d'esmenes. Aquest termini finalitza el dia 5 d'octubre del 2022, a les 13.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 14 de setembre del 2022

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Projecte de llei de mesures per al treballador per compte propi

Títol I. Règim del treballador per compte propi econòmicament dependent

Títol II. Mesures de foment i protecció dels treballadors per compte propi

Títol III. Mesures per afavorir la conciliació entre la vida familiar i professional dels treballadors per compte propi.

Títol IV. Mesures per millorar la cotització dels treballadors per compte propi.

Títol V. Del Departament de Treball per Compte Propi

Títol VI. Del Registre de Treballadors per Compte Propi

Disposició derogatòria única. Derogació normativa

Disposició final primera

Disposició final segona

Disposició final tercera

Disposició final quarta

Exposició de motius

Amb aquesta Llei, que s'estructura en sis títols, es vol continuar avançant en l'acció protectora dels treballadors per compte propi iniciada per la Llei 9/2019, del 7 de febrer de modificació de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre de la seguretat social. Altrament, aquest no és l'únic objectiu del text normatiu, sinó que alhora es pretén dotar un marc normatiu de foment dels treballadors per compte propi. El paper preeminent d'aquest col·lectiu en el teixit empresarial i en l'economia del Principat és una realitat que exigeix l'aplicació de mesures per a la seva protecció i per al seu foment.

Amb les finalitats esmentades, aquesta Llei configura un seguit de mesures que, principalment, impacten en els àmbits de la seguretat jurídica per als treballadors per compte propi econòmicament dependents, de la fiscalitat i de la seguretat social del col·lectiu.

Primerament, s'estableix un règim jurídic específic per als treballadors per compte propi econòmicament dependents, és a dir, aquells treballadors per compte propi que realitzen una activitat econòmica o professional a títol lucratiu, personal, directe i predominant per a una persona física o jurídica, denominada client, de la qual depenen econòmicament pel fet de percebre d'aquesta, almenys, el 80 per cent dels seus ingressos d'activitats econòmiques o professionals. Així, s'atorga seguretat jurídica a aquesta tipologia específica de treballadors per compte propi, que malgrat no reunir tots els trets definitoris per ser considerats treballadors per compte aliè, en dependre la seva activitat professional pràcticament d'un sol client, es fa necessari conferir-los determinats drets similars als establerts per als assalariats.

A nivell de la fiscalitat s'introdueixen diverses modificacions; concretament, noves deduccions de determinades despeses generades per l'activitat i exempcions i bonificacions en la taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques.

En l'àmbit de la seguretat social, les mesures que s'adopten són diverses: unes mesures tendeixen a equiparar els drets dels treballadors per compte propi amb els drets del col·lectiu dels assalariats; altres mesures pretenen afavorir la conciliació entre la vida familiar i la professional, i permetre la jubilació anticipada de forma parcial, és a dir, mantenint una certa dedicació professional en el negoci amb la finalitat d'afavorir la seva successió el seu traspàs, evitant així el tancament del negoci i les conseqüències negatives que se'n deriven per l'economia del país.

Així mateix, s'introdueixen mesures per millorar el règim de la cotització del col·lectiu, com per exemple l'adaptabilitat de la cotització a la xifra d'ingressos reals durant l'exercici en curs, l'ampliació dels supòsits per acollir-se la base de cotització del 25% del salari global mensual mitjà o que la cotització es dugui a terme en base a la veritable capacitat econòmica, tenint en compte a tal efecte la renda neta de les seves activitats econòmiques i no pas la xifra de negocis vinculada a l'activitat, a excepció de les societats unipersonals en les que el soci és alhora administrador únic o en les societats en que l'administrador únic manté un vincle familiar amb la resta de socis.

Així mateix, amb aquesta Llei es crea el Departament de Treball per Compte Propi, que és un departament administratiu adscrit i pressupostàriament vinculat al Ministeri encarregat de l'economia, amb la principal funció de vetllar pel compliment de la normativa relativa als

treballadors per compte propi vigent en cada moment, i oferir suport a aquesta tipologia de treballadors.

De la mateixa manera, es crea el Registre de Treballadors per Compte Propi, dependent del Ministeri encarregat de l'economia i que gestiona el Departament de Treball per Compte Propi; té per objecte inscriure les persones físiques que exerceixen la seva activitat econòmica o professional en tant que treballadors per compte propi.

Finalment dues de les quatre disposicions finals simplifiquen el procediment relatiu al registre d'Organitzacions Empresarials per part d'associacions empresarials ja existents.

Efectivament, la Llei 32/2018, del 6 de desembre, qualificada d'acció sindical i patronal, desenvolupada reglamentàriament pel Govern a finals del 2021, estableix, entre altres coses, el procediment d'inscripció i publicitat de les organitzacions empresarials al Registre d'Organitzacions Empresarials, i concreta les normes organitzatives i de funcionament intern d'aquest Registre per fer-lo operatiu i assegurar que estigui en situació de complir les funcions que li atorga la Llei.

Tenint en compte que la Llei 32/2018 no va preveure un règim transitori per a les associacions empresarials ja existents que tinguin com a objecte la representació i defensa dels interessos dels seus associats, i que vulguin formalitzar la inscripció al Registre d'Organitzacions Empresarials, es fa palesa la necessitat d'establir mitjançant aquesta Llei un mecanisme que permeti simplificar i agilitzar el dit procés, garantint el compliment dels preceptes legals per part d'aquestes organitzacions.

Aquesta Llei s'estructura en sis títols, una disposició derogatòria i quatre disposicions finals.

TÍTOL I. Règim del treballador per compte propi econòmicament dependent

Article 1. Concepte de treballador per compte propi econòmicament dependent

1. Tenen la condició de treballadors per compte propi econòmicament dependents:

a) Les persones físiques que realitzen una activitat econòmica o professional a títol lucratiu, personal, directa i predominant per a una persona física o jurídica, denominada client, de la qual depenen econòmicament pel fet de percebre d'aquesta, almenys, el 80 per cent dels seus ingressos d'activitats econòmiques o professionals.

b) Els administradors socis únics de societats mercantils els quals exerceixen funcions pròpies del negoci de titularitat d'aquesta, que realitzen una activitat econòmica o professional a títol lucratiu, personal, directe i predominant per a una persona física o jurídica, denominada client, de la qual depenen econòmicament pel fet de percebre d'aquesta, almenys, el 80 per cent dels seus ingressos d'activitats econòmiques o professionals.

2. Per complir la condició de treballador per compte propi econòmicament dependent, aquest ha de reunir simultàniament els requisits següents:

a) Excepte que s'hagi acollit al règim de jubilació parcial anticipada, no tenir treballadors al seu càrrec, ni subcontractar la seva activitat ni una part de la mateixa amb tercers, tant

respecte de l'activitat contractada amb el client del qual depèn econòmicament com de les activitats que pogués contractar amb altres clients.

Sense perjudici de l'establert en el paràgraf anterior, es permetrà la contractació d'un assalariat, per a la substitució del treballador per compte propi econòmicament dependent, en els supòsits següents:

- i. Per incapacitat temporal del treballador per compte propi econòmicament dependent.
- ii. Per descans per risc durant l'embaràs.
- iii. Per descans per maternitat, paternitat, adopció o acolliment familiar.
- iv. Per tenir a càrrec seu menors de fins a 12 anys, inclosa aquesta edat.
- v. Per tenir a càrrec seu un familiar, fins a segon grau de consanguinitat o afinitat, en situació de dependència amb grau 3 o superior, degudament acreditada.
- vi. Per tenir a càrrec seu un familiar, fins a segon grau de consanguinitat o afinitat, que tingui reconeguda una discapacitat d'acord amb el barem de valoració de la Comissió Nacional de Valoració (CONAVA), vigent en cada moment.
- vii. Per exercici d'un càrrec públic o polític.

En tots els supòsits anteriors, el treballador per compte propi econòmicament dependent té el caràcter d'empresari, en els termes previstos per la normativa en matèria laboral vigent en cada moment.

La contractació de l'assalariat substituït es regeix pel que es prevegi en matèria de contractes d'interinitat o de substitució temporal en la normativa en matèria laboral vigent en cada moment.

Únicament es permet la contractació d'un sol assalariat per raó de substitució del treballador per compte propi econòmicament dependent, encara que concorrin dos o més dels supòsits previstos anteriorment. Finalitzada la causa que hagi comportat una contractació per substitució, el treballador per compte propi econòmicament dependent pot subscriure un nou contracte amb un assalariat per qualsevol dels supòsits previstos anteriorment, tret del supòsit en què la causa sigui l'establerta en l'apartat vii, que requereix que entre la fi d'un contracte i el següent transcorri un període mínim de 12 mesos.

- b) Executar la seva activitat de manera diferenciada de la dels assalariats que prestin serveis sota qualsevol modalitat de contractació laboral a favor del client.
- c) Disposar d'infraestructura productiva i materials propis, necessaris per a l'exercici de l'activitat, independents dels del client, sense perjudici que hagi de disposar d'alguna infraestructura i/o materials del client sempre que aquests no siguin rellevants.
- d) Desenvolupar la seva activitat amb autonomia i criteris organitzatius propis, sense perjudici de les indicacions tècniques que pogués rebre del client.
- e) Percebre una contraprestació econòmica d'acord amb els pactes amb el client.
- f) Assumir el risc i ventura de l'activitat econòmica o professional.

Article 2. *Reconeixement de la condició de treballador per compte propi econòmicament dependent*

1. El treballador per compte propi econòmicament dependent que reuneixi les condicions establertes en l'article anterior, pot sol·licitar al seu client, mitjançant una comunicació fefaent, la formalització d'un contracte de treballador per compte propi econòmicament dependent. En el cas que el client es negui a la formalització del contracte o quan, transcorregut un mes des de la recepció de la comunicació, no s'hagi formalitzat aquest contracte, el treballador per compte propi econòmicament dependent pot sol·licitar la inscripció de la seva condició de treballador per compte propi econòmicament dependent al Registre de Treballadors per Compte Propi, de conformitat amb els requisits que s'estableixin reglamentàriament.

2. En el cas que es produeixi la inscripció registral referida a l'apartat anterior, per complir-se les condicions recollides als apartats 1 i 2 de l'article 1 d'aquesta Llei, el treballador per compte propi econòmicament dependent només pot ser considerat com a tal des del moment en què s'hagués rebut pel client la comunicació fefaent esmentada en l'apartat anterior. Aquesta inscripció registral no té cap efecte sobre la relació contractual entre les parts anterior al moment de la referida comunicació fefaent.

En cas que el client consideri que la inscripció registral no és correcta, per no complir-se les condicions recollides als apartats 1 i 2 de l'article 1 d'aquesta Llei, aquest pot recórrer l'acte administratiu d'inscripció d'acord amb el previst a la normativa en matèria administrativa vigent en cada moment.

Article 3. *Contracte entre el treballador per compte propi econòmicament dependent i el seu client*

1. El treballador per compte propi econòmicament dependent té dret a formalitzar per escrit el seu contracte amb el client. El contracte s'ha d'inscriure al Registre de Treballadors per Compte Propi.

2. En el contracte s'ha de fer constar la condició de dependència econòmica del treballador per compte propi respecte del client.

3. Quan el contracte no es formalitzi per escrit o no s'hagi fixat una durada o un servei determinat, es presumirà, mentre no hi hagi prova en contrari, que el contracte ha estat pactat per temps indefinit.

Article 4. *Jornada de l'activitat econòmica o professional del treballador per compte propi econòmicament dependent*

1. El treballador per compte propi econòmicament dependent té dret a una interrupció en concepte de vacances de la seva activitat anual pel nombre mínim de dies que s'estableix per als treballadors en la normativa en matèria laboral vigent en cada moment, sense perjudici que aquest règim pugui ser millorat en el contracte amb el client.

2. El contracte amb el client determina el règim de descans setmanal i el corresponent als dies festius, la quantia màxima d'hores de la jornada d'activitat i, en el cas que aquesta es computi per mesos o per anys, la seva distribució setmanal i la interrupció en concepte de

vacances. En qualsevol cas, i especialment quan el dit contracte no es formalitzi per escrit, el treballador per compte propi econòmicament dependent té dret al següent:

a) Com a mínim i en tots els casos, a una jornada completa de descans setmanal que és obligatòria i irrenunciable. En defecte de pacte amb el client, el treballador per compte propi determina la seva jornada de descans setmanal d'acord amb els usos i costums del sector d'activitat o professional de què es tracti.

b) Als dies festius establerts als calendaris del Principat d'Andorra i de la parròquia on radiqui la seva activitat econòmica o professional, d'acord amb les disposicions vigents en cada moment i els usos i costums del sector d'activitat o professional de què es tracti.

c) A un descans mínim de 12 hores entre dues jornades d'activitat econòmica o professional successives.

d) A tenir una jornada d'activitat no superior al nombre d'hores màximes permeses, incloent-hi les hores extraordinàries, per als assalariats en la normativa en matèria laboral vigent en cada moment.

e) A una interrupció en concepte de vacances de la seva activitat anual pel nombre mínim de dies que s'estableix per als assalariats en la normativa en matèria laboral vigent en cada moment. Aquest període en concepte de vacances es fixa per acord o pacte amb el client. A manca de pacte entre les parts o si no es regula aquesta qüestió, correspon al treballador per compte propi econòmicament dependent fixar el període anual d'interrupció en concepte de vacances, d'acord amb les seves necessitats i la seva organització.

3. La realització d'activitat per un període de temps superior al pactat en el contracte amb el client, ha de ser en tot cas voluntària i no pot excedir l'increment màxim establert al dit contracte. En absència de contracte o manca de previsió en aquest, l'increment no pot excedir del 15 per cent del temps ordinari d'activitat acordat.

4. S'ha de procurar adaptar l'horari d'activitat del treballador per compte propi econòmicament dependent per tal que aquest pugui conciliar-hi la seva vida personal, familiar i professional.

Article 5. Extinció del contracte entre el treballador per compte propi econòmicament dependent i el seu client

1. La relació contractual entre el treballador per compte propi econòmicament dependent i el seu client s'extingeix per qualsevol de les causes següents:

a) Per mutu acord de les parts.

b) Per mort, jubilació o per invalidesa del treballador per compte propi econòmicament dependent incompatible amb la seva activitat econòmica o professional, conforme a la normativa en matèria de seguretat social vigent en cada moment.

c) En el cas d'administradors socis únics de societats mercantils els quals exerceixen funcions pròpies del negoci de titularitat d'aquesta, per:

- Fallida de la societat mercantil de conformitat amb la legislació aplicable vigent en cada moment.

- Extinció o cancel·lació de la societat mercantil de conformitat amb la legislació aplicable vigent en cada moment.

- Qualsevol acte jurídic pel qual el treballador per compte propi econòmicament dependent perdi la condició de soci i administrador únic de la societat mercantil.

d) Voluntat del treballador per compte propi econòmicament dependent o del client, mitjançant els preavisos estipulats al contracte o en defecte de previsió al contracte o en cas que no existeixi contracte per escrit amb el preavis mínim d'un mes, essent necessària la justificació de les causes per escrit.

e) Causes vàlidament consignades en el contracte o de conformitat amb les condicions mínimes establertes a aquest títol en defecte de contracte escrit entre el client i el treballador per compte propi econòmicament dependent, que han de ser degudament acreditades per la part que l'al·lega.

f) Qualsevol altra causa legalment establerta.

2. Quan la resolució contractual es produeixi per la voluntat d'una de les parts, fonamentada en un incompliment contractual de l'altra, qui resolgui el contracte té dret a sol·licitar la corresponent indemnització pels danys i perjudicis ocasionats.

3. Quan la part amb dret a la indemnització sigui el treballador per compte propi econòmicament dependent, la quantia de la indemnització és la prevista al contracte amb el client o, en defecte de previsió, a l'efecte de determinar la seva quantia, es prenen en consideració, entre altres factors, el temps restant previst de durada del contracte, la gravetat de l'incompliment del client, les inversions i despeses anticipades pel treballador per compte propi econòmicament dependent vinculades a l'execució de l'activitat econòmica o professional contractada, i el termini de preavis atorgat pel client sobre la data d'extinció del contracte.

4. El Departament de Treball per Compte Propi promou l'ús de la mediació, realitzada per professionals a l'efecte, en cas que sorgeixin divergències entre les parts en un contracte entre el treballador per compte propi econòmicament dependent i el seu client. El funcionament d'aquestes mediacions es regula reglamentàriament.

TÍTOL II. Mesures de foment i protecció dels treballadors per compte propi

Article 6. Modificació de l'article 16 de la Llei de l'impost sobre la renda de les persones físiques

Es modifica l'article 16 de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, que queda redactat com segueix:

"Article 16. Determinació directa dels rendiments de les activitats econòmiques

1. La determinació de la renda de les activitats econòmiques en la modalitat d'estimació directa es fa d'acord amb les normes de l'impost sobre societats, sense perjudici de les normes especials establertes en aquesta Llei.

2. En matèria de deducció de despeses, es tenen en compte les regles generals següents:

- a) Són deduïbles les amortitzacions en relació amb béns i drets destinats a l'activitat econòmica realitzades d'acord amb l'article 10 de la Llei de l'impost sobre societats. No poden ser objecte de deducció de la base de tributació les amortitzacions, correccions de valor o provisions que es puguin realitzar sobre béns o drets que es considerin no destinats a l'activitat econòmica.
- b) No són deduïbles les quotes de tributació que, si escau, l'obligat tributari hagi satisfet per l'impost comunal sobre els rendiments arrendataris i per l'impost comunal de radicació d'activitats comercials, empresarials i professionals.
- c) Quan sigui degudament acreditat, amb l'oportú contracte laboral i l'afiliació corresponent a la Seguretat Social, que el cònjuge o els fills de l'obligat tributari treballen habitualment i amb continuïtat en les activitats econòmiques desenvolupades per aquest obligat, es dedueixen per a la determinació de la renda les retribucions estipulades amb cadascun d'ells, sempre que no siguin superiors a les de mercat corresponents a la seva qualificació professional i treball acomplert.
- d) Quan el cònjuge o els fills de l'obligat tributari realitzin cessions de béns o drets, acreditades mitjançant els contractes corresponents, que serveixin a l'objecte de l'activitat econòmica de què es tracti, es dedueix, per determinar la renda del titular de l'activitat, la contraprestació estipulada, sempre que no excedeixi el valor de mercat. La càrrega de la prova d'aquest valor de mercat correspon a l'empresari o professional, i la deducció es denega en cas que no sigui possible acreditar-lo.
- e) No són deduïbles les contribucions de l'empresari o professional a plans de pensions o instruments de previsió social que compleixin una funció anàloga quan ell en sigui el beneficiari.

3. Els obligats tributaris que exerceixen una activitat per compte propi i estiguin inscrits en el Registre de Treballadors per Compte Propi, podran addicionalment deduir-se les següents despeses:

- a) En els casos en què afectin parcialment el seu habitatge habitual en el desenvolupament de la seva activitat econòmica:
- i. Les despeses en concepte d'arrendament, assegurança de la llar i de subministres o consums com aigua, electricitat, telefonia, internet, despeses de comunitat, despeses de serveis i instal·lacions de seguretat, en el percentatge resultant d'aplicar el 35 per cent del seu cost a la proporció existent entre els metres quadrats de l'habitatge destinats a l'activitat respecte a la seva superfície total, llevat que s'acrediti un percentatge superior o inferior.
 - ii. Les quantitats en concepte d'amortització, d'acord amb l'article 10 de la Llei de l'impost sobre societats, que resultin de la proporció existent entre els metres quadrats d'habitatge destinats a l'activitat respecte a la seva superfície total, amb un màxim del 40 per cent del seu cost d'adquisició.
 - iii. En concepte d'interessos, comissions i qualsevol altra despesa derivada del finançament proveït per part d'entitats bancàries del Principat d'Andorra per a l'adquisició de l'habitatge habitual, l'import que resulti de la proporció existent entre els metres quadrats d'habitatge destinats a l'activitat respecte a la seva superfície total.
- b) En concepte de despeses de la cotització per compte propi a la Caixa Andorrana de Seguretat Social, l'import resultant d'aplicar l'1,18 per cent a la quota de cotització, quan la

base de cotització sigui superior al 100 per cent del salari mensual global mitjà cotitzat de l'any anterior.

c) Les despeses de manutenció en restaurants o establiments similars efectivament suportades i abonades per qualsevol mitjà electrònic de pagament quan, per raó d'una circumstància no habitual i de caràcter puntual relacionada amb el treball, el treballador per compte propi s'hagi desplaçat lluny del seu lloc habitual de residència durant les hores en què, habitualment, té la pausa per prendre algun dels tres àpats principals. L'import màxim de despesa deduïble és de l'1 per cent de l'import net de la xifra de negocis amb el límit de 1.500,00 (mil cinc-cents) euros anuals.

d) Les despeses de locomoció efectivament suportades quan es desplaça fora del seu lloc de treball habitual per realitzar la prestació de treball en un lloc diferent. Aquestes despeses es calculen en la forma següent:

i. Quan utilitzi mitjans de transport públic, l'import de la despesa que es justifiqui mitjançant factura o document equivalent.

ii. Quan utilitzi el seu propi vehicle, la suma de 0,31 euros per quilòmetre, més l'import de la despesa de peatges i aparcaments que justifiqui documentalment.

e) Quan s'utilitzi el vehicle propi per desenvolupar l'activitat professional, el 20 per cent del cost de l'assegurança obligatòria de vehicles.

Article 7. Modificació de l'apartat 4 de l'article 105 de la Llei de la seguretat social

Es modifica l'apartat 4 de l'article 105 de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, que queda redactat com segueix:

“Article 105. Cotització de les persones beneficiàries d'una prestació econòmica a les branques general i de jubilació

(...)

4. En el cas de les prestacions lliurades a les persones que exerceixen una activitat per compte propi, l'obligat a pagar la cotització durant la percepció de la prestació continua sent la persona que exerceix una activitat per compte propi, a excepció de les prestacions d'invalidesa derivades d'accident laboral i d'accident no laboral o malaltia comuna, per maternitat o adopció i risc de l'embaràs, en què la Caixa Andorrana de Seguretat Social substitueix la persona que exerceix una activitat per compte propi i paga per assimilació el percentatge de la part empresarial previst per a les persones assalariades.

El pagament es fa mitjançant el descompte de la prestació de la quantitat obligada a cotitzar.”

Article 8. Addició d'un nou apartat 4 a l'article 118 de la Llei de la seguretat social

S'afegeix un nou apartat 4 a l'article 118 de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, el qual queda redactat com segueix:

“Article 118. Prestacions per a les persones que realitzen una activitat per compte propi

(...)

4. Les cotitzacions corresponents a les situacions d'incapacitat temporal, maternitat i risc durant l'embaràs són computables a l'efecte dels períodes de cotització exigits.”

Article 9. Modificació de l'article 123 de la Llei de la seguretat social

S'elimina l'apartat 8 de l'article 123 de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, el qual queda redactat com segueix:

“Article 123. *Accident laboral*

1. S'entén per accident laboral tota lesió corporal que es produeix per un fet violent i exterior sobrevingut amb ocasió o per conseqüència de la feina que realitza, ja sigui com a persona assalariada o persona que realitza una activitat per compte propi.

2. Es presumeix que és accident laboral quan les lesions descrites en el paràgraf anterior es produeixen durant el temps i en el lloc de treball.

3. S'assimilen al lloc de treball tots els espais en els quals s'executen els serveis corresponents al contracte de treball o les tasques professionals.

4. Tenen la consideració d'accident laboral les malalties, que no siguin professionals, que contreu el treballador com a conseqüència de la realització del seu treball, sempre que s'acrediti que aquesta malaltia té com a causa exclusiva l'execució d'aquest.

5. Es considera accident laboral, també, l'accident que es produeix en el recorregut d'anar o de tornar entre el domicili i el lloc de treball.

El desplaçament ha d'estar motivat exclusivament pel treball, l'accident s'ha de produir en un temps raonablement pròxim a les hores d'entrada i sortida de la feina i el trajecte ha de ser l'habitual.

6. La prova d'haver-se produït els accidents regulats als paràgrafs quart i cinquè va a càrrec de la persona assegurada.

7. No es considera accident laboral l'accident produït per força major aliena al treball, ni aquell que tingui com a causa el dol de la persona treballadora, sigui assalariada o per compte propi, accidentada.

Article 10. Modificació de l'apartat 3 de l'article 153 de la Llei de la seguretat social

Es modifica l'apartat 3 de l'article 153 de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, que queda redactat com segueix:

“Article 153. *Prestacions econòmiques*

(...)

3. Tenen dret a les prestacions econòmiques les persones que realitzen una activitat per compte propi que estiguin donades d'alta a la seguretat social amb una antelació mínima de sis mesos i que han cotitzat almenys tres mesos durant els sis mesos anteriors al part o a l'arribada efectiva de l'infant a la família en cas d'adopció.”

Article 11. Modificació de l'article 202 de la Llei de la seguretat social

Es modifica l'article 202 de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, que queda redactat com segueix:

“Article 202. *Pensió de jubilació anticipada*”

1. La persona assegurada a qui li queden cinc anys per arribar a l'edat de jubilació vigent al moment de la sol·licitud, que té cotitzades més de quatre-centes vuitanta mensualitats i que no treballa com a assalariada ni per compte propi, pot fer valer els seus drets a la jubilació.

2. No obstant, la persona assegurada que realitza una activitat per compte propi, que ha complert seixanta-un anys, que té cotitzades més de quatre-centes vuitanta mensualitats, pot fer valer els seus drets a la jubilació i mantenir l'activitat per compte propi sempre i quan compleixi cumulativament els requisits següents:

a) No treballar com assalariat.

b) Ser titular d'una autorització de professió titulada, d'un comerç o indústria o d'una explotació agrícola o ramadera, o ser soci i/o administrador únic d'una societat mercantil sempre que exerceixi activitats pròpies del negoci de la societat que administra.

c) Contractar una nova persona assalariada, a temps parcial o complet i mantenir-la contractada, durant el període de jubilació anticipada. En cas de resolució del contracte laboral, pel manteniment de la pensió de jubilació anticipada és necessària la contractació d'una nova persona assalariada en el mateix mes en què s'hagi produït la resolució del contracte laboral.

3. El càlcul de la quantitat cotitzada es regula per reglament, d'acord amb els criteris següents:

a) Les bases de cotització que siguin iguals o superiors al salari mínim que en cada moment estigui vigent es computen íntegrament.

b) Les bases de cotització en períodes d'incapacitat temporal, maternitat, paternitat o risc durant l'embaràs, amb independència de la seva quantitat, s'entenen per un valor igual a la seva base de càlcul.

c) Les bases de cotització que siguin inferiors al salari mínim que en cada moment sigui vigent es poden sumar fins que la suma sigui igual o superior al salari mínim que en cada moment estigui en vigor; en aquest cas, es computen íntegrament.

4. La pensió de jubilació anticipada es calcula aplicant un coeficient tècnic reductor d'un 7% sobre la pensió resultant de l'article 200, per cada any o fracció d'any que en el moment de sol·licitar la pensió manqui fins a arribar a l'edat de jubilació establerta en l'article 196.1.

5. La modificació d'aquest coeficient tècnic reductor es fixa per la Llei del pressupost i requereix informe del Consell d'Administració de la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

6. En el supòsit de jubilació parcial anticipada de l'apartat 2, l'import de la pensió resultant d'aplicar el coeficient establert a l'apartat 4 quedarà reduïda en:

- un 50% si s'ha contractat una nova persona assalariada amb una jornada laboral equivalent a la meitat de la jornada legal ordinària.

- un 20% si s'ha contractat una nova persona assalariada amb una jornada laboral equivalent a la jornada legal ordinària.

7. Si la persona beneficiària d'una pensió de jubilació parcial anticipada incompleix els requisits establerts a l'apartat 2, s'interromp el pagament de la pensió. En aquest cas, per ser beneficiari de la pensió s'escau sol·licitar-la de nou.

Article 12. Modificació l'apartat 2 de l'article 205 de la Llei de la seguretat social

Es modifica l'apartat 2 de l'article 205 de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, que queda redactat com segueix:

“Article 205. Compatibilitat amb una activitat laboral

2. Excepte en el supòsit de jubilació parcial anticipada prevista a l'article 202, si la persona beneficiària d'una pensió de jubilació anticipada inicia, després que se li concedeixi la pensió, una activitat assalariada o per compte propi, ja sigui a Andorra o a l'estranger, el pagament de la pensió se suspèn fins que cessi l'activitat laboral.

(...)”

Article 13. Addició d'un nou article 6 bis a la Llei de la taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques

S'afegeix un article 6 bis a la Llei de la taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques, del 20 de desembre de 1995, que queda redactat com segueix:

“Article 6 bis. Bonificació per als treballadors per compte propi

Els subjectes passius inscrits en el Registre de Treballadors per Compte Propi que percebin una renda neta d'activitats econòmiques inferior a 24.000.-€, gaudeixen d'una bonificació del 50% sobre l'import de la taxa sobre el Registre de Titulars d'Activitats Econòmiques.”

TÍTOL III. Mesures per afavorir la conciliació entre la vida familiar i professional dels treballadors per compte propi**Article 14. Addició d'una nova secció sisena, al capítol segon Cotització, del títol II Gestió financera, del llibre segon Gestió i organització administrativa de la Llei de la seguretat social**

S'afegeix una nova secció sisena, al capítol segon Cotització, del títol II Gestió financera, del llibre segon Gestió i organització administrativa de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, que queda redactada com segueix:

“Secció sisena. Reducció de quota a les persones que realitzen una activitat per compte propi per a la conciliació de la vida familiar i professional.”

Article 15. Addició d'un nou article 106 bis a la Llei de la seguretat social

S'afegeix un nou article 106 bis dins de la secció sisena, capítol II Cotització, del títol II Gestió financera, del llibre segon Gestió i organització administrativa de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, el qual queda redactada com segueix

“Article 106 bis. Reducció de quota a les persones que realitzen una activitat per compte propi per a la conciliació de la vida familiar i professional

1. Poden ser beneficiaries d'una reducció de la quota de cotització del 100%, del 50% o del 25%, en el seu cas i durant un període continuat de dotze mesos, les següents persones que realitzen una activitat per compte propi d'acord amb l'article 19:

- a) Les persones físiques que realitzen una activitat econòmica per compte propi al Principat d'Andorra.
- b) Els administradors de les societats mercantils sempre que exerceixin activitats pròpies del negoci de la societat que administren.
- c) Les persones que tenen un contracte de parceria.

2. Els supòsits per la reducció de la quota de cotització són:

- a) Tenir a càrrec seu menors de fins a 12 anys, inclosa aquesta edat.
- b) Tenir a càrrec seu un familiar, fins a segon grau de consanguinitat o afinitat, en situació de dependència amb grau 3 o superior, degudament acreditada.
- c) Tenir a càrrec seu un familiar, fins a segon grau de consanguinitat o afinitat, amb grau de discapacitat greu o molt greu, degudament acreditada.
- d) No haver gaudit d'aquesta reducció de quota en els 5 darrers anys.

3. Els requisits per tenir dret a la reducció de quota són cumulativament els següents:

- a) No tenir deutes per cotitzacions.
- b) Estar donat d'alta a la seguretat social amb una antelació mínima de vint-i-quatre mesos i haver cotitzat vint-i-quatre mesos.
- c) Contractar una nova persona assalariada i mantenir-la contractada durant el període en la que es gaudeix de la reducció de quota. En cas de resolució del contracte laboral, pel manteniment de la reducció de quota es necessària la contractació d'una nova persona assalariada en el mateix mes en que s'hagi produït la resolució del contracte laboral.

4. A les persones que realitzen una activitat per compte propi, la base de cotització de les quals es determini aplicant els percentatges del 25 per cent, 50 per cent, 62,5 per cent o del 75 per cent al salari global mensual mitjà cotitzat pel conjunt de les persones assalariades, d'acord amb l'article 101, la contractació d'una nova persona assalariada amb una jornada laboral equivalent a la jornada legal ordinària o a la meitat de dita jornada, els dona dret a una reducció de quota del 100 per cent o del 50 per cent de la quota de cotització, respectivament.

5. A les persones que realitzen una activitat per compte propi, la base de cotització de les quals es determini aplicant el percentatge del 100 per cent, o altres superiors, al salari global mensual mitjà cotitzat pel conjunt de les persones assalariades, d'acord amb l'article 101, la contractació d'una nova persona assalariada amb una jornada laboral equivalent a la jornada legal ordinària o a la meitat de dita jornada els dona dret a una reducció de quota del 50 per cent o del 25 per cent de la quota de cotització, respectivament.

6. La reducció de quota es aplicable des de la data de presentació de la sol·licitud.

7. El beneficiari de la reducció de quota estarà obligat a retornar-la en el termini d'un mes en el cas que es produeixin els supòsits següents:

- a) Per incompliment dels supòsits de l'apartat 2.

b) Per no mantenir contractada una nova persona assalariada, segons la lletra c de l'apartat 3.

8. La quota de cotització reduïda no podrà superar el 100 per cent del salari mensual global mitjà cotitzat de l'any anterior.

TÍTOL IV. Mesures per millorar la cotització dels treballadors per compte propi.

Article 16. *Modificació de l'apartat b de l'article 19 de la Llei de la seguretat social*

Es modifica l'apartat b de l'article 19 de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, que queda redactat com segueix:

“Article 19. Persones que realitzen una activitat per compte propi

(...)

b) Els administradors de societats, sempre que la societat no estigui donada de baixa provisional al Registre Tributari al que fa referència l'article 47 de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats, i que compleixin acumulativament els requisits següents:

- Que no siguin assalariats de la societat de la qual són administradors.
- Que percebin una remuneració amb caràcter periòdic o no, fixa o variable, per exercir el càrrec d'administrador, d'acord amb la llei en matèria de societats mercantils. A tal efecte, no s'inclouran dins del col·lectiu els administradors que no percebin dita retribució, encara que els estatuts socials prevegin la possibilitat remuneratòria per als administradors; si els administradors exerceixen el càrrec de forma gratuïta es consideren persones que realitzen una activitat per compte propi quan no cotitzen com assegurats directes en cap altre col·lectiu del règim general de la seguretat social.
- Que siguin residents legalment al Principat d'Andorra, llevat que siguin titulars d'una autorització de residència sense activitat lucrativa, de residència per a professionals amb projecció internacional, de residència per raons d'interès científic, cultural i esportiu o en virtut de qualsevol altra modalitat d'autorització de residència prevista a la llei d'immigració que exigeixi disposar d'una cobertura i assegurança per malaltia aliena a la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

En el cas de constitució de noves societats, l'obligació de cotització s'inicia transcorreguts trenta dies naturals des de la inscripció al Registre de Societats del Govern.

La demostració que l'administrador d'una societat no percep una remuneració, amb caràcter periòdic o no, fixa o variable, o que exerceix el càrrec de forma gratuïta, correspon a la persona interessada. Es considera demostrada aquesta circumstància mitjançant la presentació del formulari que conté la declaració corresponent i una còpia dels estatuts de la societat que estableixin que el càrrec d'administrador no és retribuït, mentre no hi hagi prova en contrari. La Caixa Andorrana de Seguretat Social tindrà per vigent aquesta informació mentre no li consti, o l'administrador no li ho comuniqui, el contrari.

No obstant, en el cas que els estatuts socials estableixin la gratuïtat del càrrec d'administrador i la possibilitat de la seva remuneració o sols aquesta darrera circumstància, establint el sistema de retribució, d'acord amb la legislació en matèria de societats mercantils, la prova de la no retribució exigirà la presentació addicional d'un certificat de l'acord social de la gratuïtat o de la no retribució adoptat per la junta general. Aquest certificat haurà de ser expedit per les persones facultades a tal efecte per la legislació en matèria de societats mercantils.

Es pot desenvolupar per reglament el compliment dels requisits establerts en aquest apartat, la demostració dels quals pertany, en tot cas, a l'interessat, sense perjudici de les facultats d'inspecció i de control de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, que pot sol·licitar la documentació societària que sigui necessària per acreditar-los.

(...)."

Article 17. Addició d'un nou apartat 7 a l'article 96 de la Llei de la seguretat social

S'afegeix un nou apartat 7 a l'article 96 de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, que queda redactat com segueix:

"Article 96. *Liquidació de les quotes*

(...)

7. Altrament, les persones que realitzen una activitat per compte propi que hagin canviat dins del mateix any natural la base de cotització d'acord amb l'article 101 *bis*, han de regularitzar les cotitzacions efectuades en cas que, per raó de l'import obtingut al final de l'any de renda neta de les seves activitats o, en el seu cas, de xifra de negocis de la societat que administren, els sigui aplicable un percentatge de cotització superior al voluntàriament escollit.

Quan la regularització es faci abans del 31 de gener subsegüent a l'any de referència, la declaració no generarà ni interessos ni recàrrecs. La regularització efectuada entre el mes de febrer i el 31 de juliol subsegüent a l'any de referència no generarà recàrrecs."

Article 18. Modificació de l'article 101 de la Llei de la seguretat social

Es modifica l'article 101 de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, que queda redactat com segueix:

"Article 101. *Cotització de les persones que exerceixen una activitat econòmica per compte propi*

1. Les cotitzacions de les persones que exerceixen una activitat per compte propi les satisfà directament la persona interessada.

2. La base de cotització es calcula aplicant, al salari global mensual mitjà cotitzat pel conjunt de les persones assalariades a la Caixa Andorrana de Seguretat Social de l'any natural immediatament anterior, els percentatges següents:

a) Un 25%, si la persona que exerceix una activitat econòmica per compte propi:

i) Ostenta el càrrec d'administrador de societat mercantil, i no ha obtingut una remuneració per aquesta activitat tal com la defineix l'article 19 o ha generat una renda neta d'activitats econòmiques en l'exercici econòmic anterior inferior a 6.000 euros.

ii) Ostenta el càrrec d'administrador i soci únic de societat mercantil, i no ha obtingut una remuneració per aquesta activitat tal com la defineix l'article 19 o ha generat una renda neta d'activitats econòmiques en l'exercici econòmic anterior inferior a 6.000 euros, i la xifra de negoci de la societat unipersonal de la que és soci i administrador és, en l'exercici econòmic anterior, inferior a 300.000 euros si la societat exerceix una activitat professional o empresarial o a 600.000 euros per a la resta de negocis.

iii) Ostenta el càrrec d'administrador de societat mercantil i és soci de la mateixa juntament amb familiars fins a segon grau de consanguinitat o afinitat, i no ha obtingut una remuneració per aquesta activitat tal com la defineix l'article 19 o ha generat una renda neta d'activitats econòmiques en l'exercici econòmic anterior inferior a 6.000 euros, i la xifra de negoci de la societat unipersonal de la que és soci i administrador és, en l'exercici econòmic anterior, inferior a 300.000 euros si la societat exerceix una activitat professional o empresarial o a 600.000 euros per a la resta de negocis.

iv) És titular d'una autorització de professió titulada, d'un comerç o indústria o d'una explotació agrícola o ramadera, i presenta en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques inferior a 6.000 euros i, alhora, és una persona assalariada per a la qual es cotitza almenys el salari mínim o és una persona beneficiària d'una pensió de jubilació de la Caixa Andorrana de Seguretat Social o d'un altre organisme de seguretat social que pertany a un país que tingui subscrit un conveni amb el Principat d'Andorra o és una persona beneficiària d'una pensió d'invalidesa derivada d'accident no laboral o malaltia comuna de grup 1.

v) Es troba en els dotze primers mesos a comptar de la data d'inici de l'activitat que dona lloc a la inscripció en el col·lectiu de persones que fan una activitat per compte propi. S'entén com a data d'inici de l'activitat d'un administrador de societats la inscripció de la constitució de la societat prop del Registre de Societats del Govern.

vi) Es troba en els dotze mesos següents a la represa de la seva activitat després d'un període d'inactivitat:

- en el cas de les dones, per raó de baixa de maternitat o d'adopció o per haver estat víctimes de la violència de gènere.
- de 12 mesos en el cas de persones menors de 50 anys d'edat.
- de 6 mesos en el cas de persones majors de 50 i menors de 30 anys d'edat.
- de 3 mesos en el cas de persones amb discapacitat.

En cas que la persona beneficiada amb aquest règim reduït de cotització, causi baixa laboral per un període inferior a dotze mesos, una volta obtingui l'alta laboral continuarà essent-li d'aplicació el règim fins a complir el període dels dotze mesos que dona dret a la cotització reduïda.

b) Un 50%, si la persona que exerceix una activitat econòmica per compte propi:

i) És titular d'una autorització de professió titulada, d'un comerç o indústria o d'una explotació agrícola o ramadera, i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques inferior a 12.000 euros, i no compleix els requisits establerts en l'apartat 2.a) iv) d'aquest article.

ii) Ostenta el càrrec d'administrador de societat mercantil i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques igual o superior a 6.000 euros i inferior a 12.000 euros.

iii) Ostenta el càrrec d'administrador i soci únic de societat mercantil, i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques igual o superior a 6.000 euros i inferior a 12.000 euros, i la xifra de negoci de la societat que administra és, en l'exercici econòmic anterior, inferior a 300.000 euros si la societat exerceix una activitat professional o empresarial o a 600.000 euros per a la resta de negocis.

iv) Ostenta el càrrec d'administrador de societat mercantil i és soci de la mateixa juntament amb familiars fins a segon grau de consanguinitat o afinitat, i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques igual o superior a 6.000 euros i inferior a 12.000 euros, i la xifra de negoci de la societat que administra és, en l'exercici econòmic anterior, inferior a 300.000 euros si la societat exerceix una activitat professional o empresarial o a 600.000 euros per a la resta de negocis.

c) Un 62,5%, si la persona que exerceix una activitat econòmica per compte propi:

i) És titular d'una autorització de professió titulada, d'un comerç o indústria o d'una explotació agrícola o ramadera, i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques igual o superior a 12.000 euros i inferior a 18.000 euros.

ii) Ostenta el càrrec d'administrador de societat mercantil i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques igual o superior a 12.000 euros i inferior a 18.000 euros.

iii) Ostenta el càrrec d'administrador i soci únic de societat mercantil i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques igual o superior a 12.000 euros i inferior a 18.000 euros, i la xifra de negoci de la societat que administra és, en l'exercici econòmic anterior, inferior a 300.000 euros si la societat exerceix una activitat professional o empresarial o a 600.000 euros per a la resta de negocis.

iv) Ostenta el càrrec d'administrador de societat mercantil i és soci de la mateixa juntament amb familiars fins a segon grau de consanguinitat o afinitat i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques igual o superior a 12.000 euros i inferior a 18.000 euros, i la xifra de negoci de la societat que administra és, en l'exercici econòmic anterior, inferior a 300.000 euros si la societat exerceix una activitat professional o empresarial o a 600.000 euros per a la resta de negocis.

d) Un 75%, si la persona que exerceix una activitat econòmica per compte propi:

i) És titular d'una autorització de professió titulada, d'un comerç o indústria o d'una explotació agrícola o ramadera, i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques igual o superior a 18.000 euros i inferior a 24.000 euros.

ii) Ostenta el càrrec d'administrador de societat mercantil i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques igual o superior a 18.000 euros i inferior a 24.000 euros.

iii) Ostenta el càrrec d'administrador i soci únic de societat mercantil i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques igual o superior a 18.000 euros i inferior a 24.000 euros, i la xifra de negoci de la societat que administra és, en l'exercici

econòmic anterior, inferior a 300.000 euros si la societat exerceix una activitat professional o empresarial o a 600.000 euros per a la resta de negocis.

iv) Ostenta el càrrec d'administrador de societat mercantil i és soci de la mateixa juntament amb familiars fins a segon grau per consanguinitat o per afinitat i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques igual o superior a 18.000 euros i inferior a 24.000 euros, i la xifra de negoci de la societat que administra és, en l'exercici econòmic anterior, inferior a 300.000 euros si la societat exerceix una activitat professional o empresarial o a 600.000 euros per a la resta de negocis.

e) Un 125%, si la persona que exerceix una activitat econòmica per compte propi:

i) És titular d'una autorització de professió titulada, d'un comerç o indústria o d'una explotació agrícola o ramadera, i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques superior a 40.000 euros.

ii) És administrador d'una societat i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques superior a 40.000 euros.

iii) Ostenta el càrrec d'administrador i soci únic de societat mercantil i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques superior a 40.000 euros, o la xifra de negoci de la societat que administra és, en l'exercici econòmic anterior, superior a 400.000 euros si la societat exerceix una activitat professional o empresarial o a 800.000 euros per a la resta de negocis.

iv) Ostenta el càrrec d'administrador de societat mercantil i és soci de la mateixa juntament amb familiars fins a segon grau per consanguinitat o per afinitat i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques superior a 40.000 euros, o la xifra de negoci de la societat que administra és, en l'exercici econòmic anterior, superior a 400.000 euros si la societat exerceix una activitat professional o empresarial o a 800.000 euros per a la resta de negocis.

f) I un 137,5%, si la persona que exerceix una activitat econòmica per compte propi:

i) És titular d'una autorització de professió titulada, d'un comerç o indústria o d'una explotació agrícola o ramadera, i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques superior a 50.000 euros.

ii) És administrador d'una societat i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques superior a 50.000 euros.

iii) Ostenta el càrrec d'administrador i soci únic de societat mercantil i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques superior a 50.000 euros, o la xifra de negoci de la societat que administra és, en l'exercici econòmic anterior, superior a 500.000 euros si la societat exerceix una activitat professional o empresarial o a 900.000 euros per a la resta de negocis.

iv) Ostenta el càrrec d'administrador de societat mercantil i és soci de la mateixa juntament amb familiars fins a segon grau per consanguinitat o per afinitat i ha generat en l'exercici econòmic anterior una renda neta d'activitats econòmiques superior a 50.000 euros, o la xifra de negoci de la societat que administra és, en l'exercici econòmic anterior, superior a 500.000 euros si la societat exerceix una activitat professional o empresarial o a 900.000 euros per a la resta de negocis.

g) La resta de persones que exerceixen una activitat econòmica per compte propi cotitzen sobre el 100% del salari mensual global mitjà cotitzat de l'any anterior.

En el cas que la base de cotització calculada d'acord amb les lletres b), c) i d) anteriors resulti inferior al salari mínim vigent en cada moment, la base de cotització s'entén aleshores que és igual a l'import en què estigui establert el salari mínim.

3. La renda neta d'activitats econòmiques es defineix en la llei reguladora de l'impost sobre la renda de les persones físiques. La xifra de negoci és la suma de les rendes íntegres d'activitats econòmiques del titular de l'activitat per compte propi d'acord amb aquesta llei, i s'addicionen a la renda neta d'activitats econòmiques del titular les retribucions a favor de les altres persones que treballin amb el titular de l'activitat i hi convisquin, sense que hi hagi una relació laboral, i que s'hagin deduït com a despeses.

4. En el supòsit d'administradors de diverses societats, es pren com a xifra de negoci la suma de la de totes les societats que administrin. Si algunes d'aquestes societats exerceixen activitats professionals o empresarials i d'altres no, per determinar la base de cotització es pren la referència prevista a l'apartat 2 anterior per a les societats que exerceixen una activitat professional o empresarial.

Les activitats incloses en els negocis relacionats amb serveis professionals i empresarials es defineixen per reglament.

5. Les persones que fan més d'una activitat per compte propi només es poden acollir al supòsit que regula el número v de la lletra a de l'apartat a anterior si totes les activitats compleixen els seus requisits.

6. La Caixa Andorrana de Seguretat Social liquida la cotització de les persones que exerceixen una activitat per compte propi mensualment i pel mateix import de la darrera declaració presentada.

A manca de declaració es liquida sobre la base del 100% del salari mensual global mitjà, sense perjudici de la meritació dels recàrrecs i interessos que corresponguin.

Correspon a l'assegurat per compte propi modificar la declaració quan sigui aplicable una base de cotització diferent. Sense perjudici de les responsabilitats de l'assegurat que escaiguin, la Caixa Andorrana de Seguretat Social modifica l'import de cotització si té coneixement que la declaració és incorrecta, amb efectes a partir del dia 1 de gener de l'any corrent. Aquesta modificació genera recàrrecs i interessos pels mesos declarats en els quals la base de cotització havia de ser superior.

7. Les persones que desitgin acollir-se a les bases de cotització regulades a les lletres a), b), c) i d) de l'apartat 2 anterior, han de presentar una sol·licitud mitjançant els formularis facilitats per la Caixa Andorrana de Seguretat Social. En qualsevol cas, les persones que exerceixen una activitat per compte propi i que hagin de cotitzar efectuen la declaració de cotització mitjançant els formularis facilitats per la Caixa Andorrana de Seguretat Social.

8. El percentatge de cotització a la branca general és del 10%.

9. Qualsevol modificació de les bases o del percentatge de cotització a la branca general o de les quantitats indicades en euros es pot portar a terme per la llei del pressupost per a cada exercici econòmic.

10. La persona amb discapacitat que d'acord amb la normativa vigent hagi estat afiliada pel Govern en el règim especial de la seguretat social per a persones amb discapacitat, només s'ha de fer càrrec de la part de la cotització aplicable a la diferència entre la base de cotització que correspongui d'acord amb el que preveu l'apartat 2 anterior i la base de cotització del salari mínim interprofessional.”

Article 19. Addició d'un nou article 101 bis a la Llei de la seguretat social

S'afegeix un nou article 101 bis a la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, el qual queda redactat com segueix:

“Article 101 bis. Adaptabilitat de la cotització de les persones que exerceixen una activitat econòmica per compte propi

Les persones que exerceixen una activitat econòmica per compte propi podran canviar dins del mateix any natural, la base de la cotització a la que s'hagin acollit inicialment d'acord amb l'article 101, segons s'estableixi per reglament, amb la finalitat d'adaptar la seva cotització a la realitat de la seva renda neta i, en el seu cas, de la xifra de negocis de les seves activitats.”

Article 20. Modificació de l'apartat 5 de l'article 223 quinques de la Llei de la seguretat social

Es modifica l'apartat 5 de l'article 223 *quinques* de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, el qual queda redactat com segueix:

“Article 223 quinques. Persones menors de 35 anys que exerceixen una activitat econòmica per compte propi

(...)

5. Durant els dotze primers mesos, l'obligació de cotitzar, que ha d'assumir la persona assegurada, només correspon a la branca general i el percentatge és el previst a l'article 101.8.

A comptar del tretzè mes, l'obligació de cotitzar, que ha d'assumir la persona assegurada, correspon a la branca general i a la branca de jubilació, amb els percentatges previstos a l'article 101.8 i a l'article 104.2.”

TÍTOL V. Del Departament de Treball per Compte Propi

Article 21. Departament de Treball per Compte Propi

1. Es crea el Departament de Treball per Compte Propi, que és un departament administratiu adscrit i pressupostàriament vinculat al Ministeri encarregat de l'economia.

2. Les funcions del Departament de Treball per Compte Propi són les següents:

a) Vetllar pel compliment d'aquesta Llei i de la resta de normativa relativa als treballadors per compte propi vigent en cada moment.

- b) Gestionar el Registre de Treballadors per Compte Propi.
 - c) Proposar al Govern els programes i les accions que consideri pertinents en relació amb els treballadors per compte propi, i fer-ne la gestió.
 - d) Qualsevol altra funció que li sigui atribuïda per Llei.
3. L'organització i el funcionament del Departament de Treball per Compte Propi, a partir de les previsions d'aquesta Llei i d'altres previsions que es puguin establir en la normativa relativa als treballadors per compte propi vigent en cada moment, es regulen reglamentàriament.
4. El Departament de Treball per Compte Propi presenta cada any al Govern una memòria d'activitats per donar a conèixer i explicar l'execució de les seves funcions, objectius i activitats. Aquesta memòria és pública.

TÍTOL VI. Del Registre de Treballadors per Compte Propi

Article 22. Registre de Treballadors per Compte Propi

1. Es crea el Registre de Treballadors per Compte Propi, dependent del Ministeri encarregat de l'economia, i que gestiona el Departament de Treball per Compte Propi.
2. El Registre de Treballadors per Compte Propi té per objecte inscriure les persones físiques que exerceixen la seva activitat econòmica o professional en tant que treballadors per compte propi.
3. Reglamentàriament el Govern pot crear diferents seccions dins del Registre de Treballadors per Compte Propi en funció, entre d'altres, del caràcter de les activitats econòmiques o professionals dutes a terme pels treballadors per compte propi, i en funció de la tipologia de treballador per compte propi de què es tracti, com ara el cas dels treballadors per compte propi econòmicament dependents.
4. El Registre de Treballadors per Compte Propi és de caràcter privat. Això no obstant, les persones que acreditin ostentar la condició de client d'un treballador per compte propi econòmicament dependent, poden sol·licitar al Registre de Treball per Compte Propi les certificacions d'aquest registre que s'estableixin reglamentàriament. La Caixa Andorrana de Seguretat Social pot sol·licitar l'accés a les dades contingudes al Registre de Treballadors per Compte Propi amb les finalitats d'aplicació i control dels drets i obligacions reconeguts als treballadors per compte propi continguts en la normativa d'aplicació sempre que hi hagi una relació amb les competències exercides per la Caixa Andorrana de Seguretat Social.
5. L'estructura, l'organització i el funcionament del Registre de Treballadors per Compte Propi es regula reglamentàriament.

Disposició derogatòria única. Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior contràries al que estableix aquesta Llei.

Disposició final primera. Modificació de l'article 26

S'addiciona amb rang de Llei qualificada l'apartat novè a l'article 26 de la Llei 32/2018, del 6 de desembre, qualificada d'acció sindical i patronal, que queda redactat tal com segueix:

“Article 26. *Procediment d'inscripció i publicitat*

[...]

9. Les associacions empresarials que en la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei estiguin inscrites al Registre d'Associacions i que tinguin com a objecte la representació i la defensa dels interessos de les empreses associades poden sol·licitar la inscripció al Registre d'Organitzacions Empresarials mitjançant la presentació en aquest últim de la sol·licitud corresponent, adjuntant la documentació següent:

- a) El text íntegre dels estatuts signats a cadascuna de les pàgines per les persones que van constituir l'associació.
- b) El certificat o la resolució d'inscripció al Registre d'Associacions.
- c) La identitat de les persones que formen l'òrgan de govern i l'acreditació que reuneixen els requisits que estableix la Llei.
- d) El certificat de la designació de les persones que ocupen els càrrecs de direcció, expedit pel secretari o la persona que tingui assignades unes funcions equivalents.

El Registre d'Organitzacions Empresarials ha de decidir, en el termini de deu dies hàbils, sobre el dipòsit i el registre dels estatuts, ajustant-se al mateix procediment previst als apartats 3, 4 i 5 anteriors.

En cas d'inscripció, el Registre d'Organitzacions Empresarials n'informa el Registre d'Associacions perquè aquest últim n'anoti la cancel·lació de conformitat amb l'article 13, apartat 1.º, de la de la Llei qualificada d'associacions.”

Disposició final segona. Addició de la disposició transitòria segona

S'addiciona la disposició transitòria segona, amb rang de Llei qualificada, a la Llei 32/2018, del 6 de desembre, qualificada d'acció sindical i patronal, que queda redactada com segueix:

“Disposició transitòria segona

1. Les entitats empresarials ja constituïdes i inscrites en el Registre d'Associacions a la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei i que sol·licitin la inscripció al Registre d'Organitzacions Empresarials disposen del termini d'un any a comptar de la data de la inscripció per adequar els seus estatuts a les previsions d'aquesta Llei.
2. La modificació dels estatuts de les organitzacions empresarials esmentades en l'apartat anterior s'ha d'ajustar al mateix procediment previst a l'article 26.
3. En el cas que l'organització empresarial no adapti els seus estatuts en el termini indicat, el Registre d'Organitzacions Empresarials cancel·la d'ofici la seva inscripció.”
4. En el cas que el Registre d'Organitzacions Empresarials resolgui favorablement la inscripció de l'entitat empresarial, aquesta entitat seguirà essent titular dels mateixos drets

i obligacions , així com dels actius i passius de què era titular amb anterioritat a aquesta inscripció.

Disposició final tercera.

S'autoritza el Govern per dictar les disposicions reglamentàries necessàries per desplegar i aplicar aquesta Llei.

Disposició final quarta.

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

2.2 Proposicions de llei

Edicte

La síndica general, vist l'acord de la Junta de Presidents de Grup Parlamentari del dia 7 de juny del 2022, determinant la comissió competent per trametre la **Proposició de llei reguladora de la iniciativa legislativa popular**.

Disposa

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, trametre l'esmentada Proposició de llei, així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades a la Comissió Legislativa de Justícia, Interior i Afers Institucionals.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 14 de setembre del 2022

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

3. PROCEDIMENTS ESPECIALS

3.2.1 Projectes de llei qualificada

Edicte

La síndica general, vist l'acord de la Junta de Presidents de Grup Parlamentari del dia 1 de març del 2022, determinant la comissió competent per a conèixer del **Projecte de llei de modificació de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal**,

Disposa

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, trametre l'esmentat Projecte de Llei, així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades a la Comissió Legislativa de Justícia, Interior i Afers Institucionals.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 14 de setembre del 2022

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Edicte

La síndica general, vist l'acord de la Junta de Presidents de Grup Parlamentari del dia 5 d'abril del 2022, determinant la comissió competent per a conèixer del **Projecte de Llei qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia**,

Disposa

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, trametre l'esmentat Projecte de Llei, així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades a la Comissió Legislativa de Justícia, Interior i Afers Institucionals.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 14 de setembre del 2022

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

4. IMPULS I CONTROL DE L'ACCIÓ POLÍTICA DEL GOVERN

4.8 Propostes d'acord, propostes de resolució i mocions

Edicte

La síndica general, d'acord amb les previsions de l'article 139 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar les esmenes presentades per la M. I. Sra. Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, a la **Proposta d'acord sobre salut mental**, publicada per edicte de data 6 de juliol del 2022.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 14 de setembre del 2022

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

A la M.I. Sindicatura,

La sotasignada, Susanna Vela Palomares, consellera general del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, d'acord amb el que disposen els articles 92 i 93 del Reglament del Consell General, presento, en temps i forma, les esmenes següents a la **Proposta d'acord sobre salut mental**, publicada al Butlletí del Consell General núm. 91/2022 de data 6 de juliol del 2022.

Consell General, 13 de setembre del 2022

Susanna Vela Palomares

Consellera general Grup Parlamentari Socialdemòcrata

Esmenes a la Proposta d'acord sobre salut mental

Esmena 1

De modificació

Es proposa modificar la redacció de l'exposició de motius, que quedaria redactada de la manera següent:

“Les malalties relacionades amb la salut mental han augmentat considerablement en els darrers anys, tant en la població jove com en l'adult. L'Organització Mundial de la Salut (OMS) ja ha advertit que una de cada quatre persones patirà un trastorn mental al llarg de la seva vida i que els problemes de salut mental seran la principal causa de discapacitat el 2030.

El 2015, la salut mental va ser inclosa en els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides, amb els quals Andorra s'hi ha compromès. Concretament, l'objectiu número 3, on s'hi va incloure la promoció de la salut mental i el benestar, així com la prevenció contra l'abús de substàncies.

La salut mental s'ha vist alterada per factors directament lligats a la Covid-19 i aquesta ~~La pandèmia de la Covid-19~~ ha amplificat la problemàtica a tot el món. S'han agreujat les patologies ja existents i ha augmentat el nombre de persones que requereixen l'atenció de professionals per algun problema de salut mental. **I, evidentment, aquestes patologies es produeixen de forma desigual, sent la població més desafavorida la més afectada.**

A més, si històricament els problemes de salut mental afectaven d'una manera més directa la població adulta, ara ja podem assegurar que afecten a totes les franges d'edat. Segons l'OMS, el 50% de les patologies en adults comencen abans dels 15 anys, i el 75% abans dels 18.

Entre **els infants i els adolescents** ~~el jovent~~, estan augmentant (també fruit de la pandèmia) els trastorns de la conducta, l'ansietat, la depressió i els trastorns addictius.

~~Pel que fa als casos més greus, que tampoc entenen d'edats o classes socials, també s'han agreujat.~~

Davant de tot l'exposat, la situació requereix un reforç, per part de les institucions, per fer front a aquest augment i acompanyar tant les persones que pateixen alguna malaltia de salut mental com les seves famílies i amics propers.

Calen accions urgents, intervenció, prevenció i cal centrar-se també en la formació dels professionals sanitaris, perquè la població sigui atesa amb totes les garanties i suport, i amb la màxima celeritat possible, evitant esperes que poden suposar un agreujament de la seva patologia.

Els darrers anys ja s'ha treballat en aquesta direcció. La primavera del 2021 es va impulsar el Programa d'atenció psicològica Covid-19, per donar resposta a les necessitats psicològiques derivades de l'impacte de la pandèmia. El febrer d'aquest any es va presentar el Pla Integral de Salut Mental d'Andorra (PISMA), amb accions a desenvolupar els propers anys. Així mateix, actualment el Ministeri de Salut està finalitzant el treball amb el Col·legi Oficial de Psicòlegs per poder definir els actes que entraran a la cartera de serveis.

Però encara queda molta feina per fer i, és per tot el que s'ha exposat, que el Consell General,”

MOTIVACIÓ

Per concretar i fer constar que la malaltia mental es produeix de forma desigual i els col·lectius més desfavorits, econòmica i socialment, són els més afectats. Es proposa utilitzar “infants i adolescents” per considerar termes més adequats i que defineixen millor al col·lectiu jove.

Esmena 2

De modificació

Es proposa modificar els apartats següents que quedarien redactats de la manera següent:

“Acorda

1- Encomanar al Govern que, en un termini de dos mesos, revisi els convenis establerts amb els centres terapèutics i educatius per a menors d'edat obligats, per tal que els trastorns mentals i les addiccions quedin inclosos en els circuits habituals de la CASS, quedant a càrrec de la família com a màxim el 10%.

2- Encomanar al Govern, en un termini de dos mesos, la inclusió de prestacions econòmiques específiques en relació als trastorns mentals i les addiccions.

32- Encomanar al Govern que, abans de finalitzar l'any en curs, tingui en compte les demandes del servei de salut mental i el doti dels recursos necessaris, tant econòmics com humans, amb l'objectiu de poder fer front als increments dels casos i dels pacients que necessiten atenció professional; així com garanteixi l'acompanyament necessari a les famílies.

43- Encomanar al Govern que, també abans de finalitzar l'any, tingui dimensionats els espais destinats a l'àrea d'hospitalització de Salut mental i al Centre de dia per determinar, si fos el cas, l'ampliació de les instal·lacions per als pacients i professionals, destinant un espai per als infanto-juvenils i garantint la privacitat del pacient.

54- Encomanar al Govern que reforci el Programa de Seguiment Individualitzat (PSI) per a persones amb trastorns mentals amb risc d'exclusió social, i que faci un seguiment i acompanyament més acurat de les persones que s'allotgen als immobles que posa a disposició el Govern i dels professionals que hi treballen.

65- Encomanar al Govern que reforci les campanyes de prevenció, sensibilització i conscienciació sobre salut mental i addiccions, estigma i autoestigma entre els infants i joves, i la societat en general, coordinant-se amb les diferents associacions vinculades a la salut mental i addiccions, i a les persones que en pateixen.

7- Encomanar al Govern una bona coordinació entre els ministeris d’Afers Socials i d’Educació per a desenvolupar programes de salut mental enfocats a l’atenció integral a la infància i a l’adolescència.

86- Garantir la formació continuada sobre salut mental i trastorns addictius a professionals de l’educació, de la salut, de l’atenció social i de la seguretat pública.

97- Instar a Govern a incorporar la perspectiva de gènere en la recerca, diagnosi i tractament de les malalties mentals.

108- Instar el Govern a impulsar la figura de l’educador del carrer, conjuntament amb els comuns, per millorar la detecció de casos o de joves vulnerables per a poder tractar-los a un estadi inicial de les possibles patologies. “

MOTIVACIÓ

Considerem necessari la inclusió de prestacions econòmiques específiques en relació a la salut mental per protegir més i millor a les persones més desafavorides i amb menys recursos econòmics per fer front als tractaments i teràpies.

Els professionals de la salut mental reclamen també una bona coordinació amb Afers Socials i Educació perquè ens afrontem a un veritable canvi del perfil de l’atenció a la infància i a l’adolescència i cal desenvolupar programes enfocats als col·lectius als quals s’adreça i de manera integral.